

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Inhoudelijke Ondersteuning**

aan De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

datum 5 juli 2019

Betreffende wetsvoorstel:

35167

Regels voor het produceren van elektriciteit met behulp van kolen (Wet verbod op kolen bij elektriciteitsproducten)

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 4 juli 2019 aangenomen door de Tweede Kamer.

Voor: SP, PvdA, GroenLinks, PvdD, DENK, 50PLUS, D66, VVD, CDA en ChristenUnie.

Tegen: FVD, PVV en SGP

Verworpen amendementen

Diverse artikelen

8 (Wassenberg) over het uitbreiden van het verbod met hout

Dit amendement regelt dat ook hout of houtproducten niet meer mogen worden gebruikt voor elektriciteitsopwekking. Hiermee wordt in ieder geval ook het gebruik van houtsnippers en/of houtpellets bedoeld.

Indiener wijst erop dat stoken van hout(pellets) de meest vervuilende energie per geproduceerde kWh oplevert en daarmee nog vervuilender is dan het stoken van kolen. De Koninklijke Nederlandse Academie voor Wetenschappen (KNAW) concludeert dat het (bij)stoken van hout niet bijdraagt aan het halen van de klimaatdoelstellingen.

Levende bomen vangen CO₂ op uit de lucht en leggen dit vast in de vorm van hout. Door bomen te kappen, te versnipperen en op te stoken komt deze vastgelegde CO₂ weer in de atmosfeer terecht. Daarnaast kan een gekapte boom geen nieuwe CO₂ opvangen en vastleggen in hout, waardoor de negatieve impact van bomenkap/houtstook wordt

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 5 juli 2019

blad 2

vergroot. Aanplant van jonge bomen compenseert dit niet of nauwelijks, omdat jonge (en kleine) bomen veel minder CO₂ opvangen en vastleggen dan oudere bomen. Om de mondiale temperatuurstijging te beperken tot 1,5 graad of maximaal 2 graden moeten maatregelen getroffen worden die nu effect hebben en niet pas over jaren of zelfs decennia. De aanplant van jonge bomen ter vervanging van oudere bomen is daarom een maatregel die op de korte en middellange termijn geen wezenlijke bijdrage levert aan het beperken van de klimaatverandering.

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks en de PvdD

Artikel 2

Artikel 3

9 → 18

In het voorliggende wetsvoorstel wordt geregeld dat de Nederlandse kolencentrales uiterlijk in 2024 sluiten, waarbij de Hemwegcentrale uiterlijk per 1 januari 2020 moet sluiten. Hoewel het definitief sluiten van de Nederlandse kolencentrales een zeer goed besluit is, is dit helaas niet voldoende om het doel voortkomend uit het Urgendavonnis te halen.

Hoewel de rechter in 2015 al een vonnis heeft geveld dat de Nederlandse Staat dwong om de Nederlandse broeikasgasuitstoot met 25% te verlagen in 2020 t.o.v. de uitstoot in 1990, is hier nauwelijks gehoor aan gegeven. Het PBL concludeerde in januari dit jaar dat dit doel niet binnen bereik is. Het kabinet moet nog steeds met maatregelen komen om dit doel te halen, terwijl het kabinet de facto nog slechts tot eind 2019 heeft om voldoende maatregelen te nemen. Had het kabinet in 2015 of de jaren daarna het Urgendavonnis serieus genomen en direct forse maatregelen genomen, dan was het doel nu wel binnen bereik geweest. Hoe langer men wacht, hoe lastiger en hoe ingrijpender de oplossingen worden.

In januari heeft Groenlinks een plan gepresenteerd om vier van de vijf kolencentrales te sluiten, door middel van beschikte subsidies voor biomassa. Hier heeft het kabinet geen gehoor aan gegeven. Dit amendement regelt de uitvoering van dit voorstel door alle kolencentrales in Nederland te sluiten op 1 januari 2020, behalve de Amercentrale waaraan middels het voorgestelde artikel 3, eerste lid, een overgangperiode wordt geboden tot 31 december 2024.

In een rapport van CE Delft worden de effecten omschreven van het sluiten van drie extra kolencentrales, naast de Hemwegcentrale, op 1 januari 2020. Dit is een vergelijkbaar voorstel als het voorliggende amendement. Volgens dit rapport van CE Delft zal deze sluiting leiden tot 9 megaton minder CO₂-uitstoot in 2020. De kabinetsreactie op dit rapport (Kamerstuk 32813, nr.335) erkent dit grotendeels, maar noemt weglek als belangrijkste tegenargument. Het sluiten van deze kolencentrales zou in een Europese context leiden tot 5 megaton. Echter, voor het Urgendavonnis telt de netto nationale uitstoot. Hiervoor geldt dat het sluiten van de kolencentrales leidt tot een besparing van 9 megaton CO₂-uitstoot per jaar. Ook is een besparing in de Europese context van 5 megaton CO₂ per jaar zeker niet verwaarloosbaar. Bovendien moet er ook gekeken worden naar wat er gebeurt indien ook in Duitsland kolencentrales vervroegd sluiten, een scenario dat zeker niet ondenkbaar is. CE Delft laat zien dat in dat geval de besparing in Europese context stijgt naar meer dan 10 megaton per jaar in 2025.

In de kabinetsreactie wordt gesteld dat het een te optimistische inschatting is dat er voldoende extra gascentralecapaciteit is. Hierbij wordt voorbij gegaan aan de mogelijkheden die interconnectie biedt. CE Delft schat in dat indien tijdig, te weten nu, gestart wordt met het mobiliseren van extra capaciteit dit geen probleem is. De cijfers van TenneT onderschrijven dit. De minister lijkt een andere mening toegedaan zijn dan de onderzoekers zonder dat er op de argumenten van de onderzoekers ingegaan wordt.

datum 5 juli 2019

blad 3

Om toch aan deze kabinetsreactie tegemoet te komen is in dit amendement een clausule opgenomen waarin wordt geregeld dat bij gevaar voor de leveringszekerheid van elektriciteit de sluiting van de kolencentrales kan worden uitgesteld naar 31 december 2020.

De indiener is zich ervan bewust dat het aannemen van dit amendement ingrijpend zal zijn. Er moeten echter ingrijpende maatregelen worden genomen om aan het rechterlijke vonnis te voldoen. Dit amendement zorgt ervoor dat aan dit vonnis wordt voldaan.

Verworpen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks en de PvdD

Artikel 3a

Invoegen artikel 3b na artikel 3a

19 → 20 → **22** (Van der Lee) over het eerder sluiten van de minst efficiënte kolencentrale

Dit amendement regelt dat in 2023 de minst efficiënte kolencentrale wordt gesloten. Op uiterlijk 1 juli 2022 wordt door de regering, na advisering door het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) en de Nederlandse Emissie Autoriteit (NEA), bepaald welke kolencentrale het minst klimaat efficiënt is, door te kijken naar de CO₂-uitstoot per kWh. Dit amendement heeft als doelstelling innovatie te stimuleren en de CO₂-uitstoot van Nederland op korte termijn verder omlaag te brengen. Uit de brief over de uitvoering van het Urgenda-vonnis (Kamerstuk 32813, nr. 341) blijkt dat Nederland niet aankomst op het tijdig realiseren van het Urgenda-doel; naar schatting komt de Staat 5 megaton CO₂-reductie tekort.

Door in de wet te verankeren dat één van de centrales – degene die de komende jaren de minste CO₂-reductie realiseert – sneller een verbod krijgt op de opwek van elektriciteit uit kolen, wordt bereikt dat alle centrales maximale inspanning verrichten om CO₂-uitstoot terug te dringen. Doel is dus tevens een wedloop in CO₂-reductie los te maken.

Dit amendement regelt tevens dat kolencentrales die na 2014 in gebruik zijn genomen niet meer koolstofdioxide uitstoten dan de hoeveelheid koolstofdioxide die deze productie-installatie heeft uitgestoten in het jaar 2018. Hiermee worden eventuele perverse prikkels, die de regering vreest, voorkomen.

Hoewel met deze wetwijziging het Urgenda-doel mogelijk niet wordt gehaald, is dit een doordachte poging om dichterbij dit doel te komen, zodat de klimaatmaatregelen meer in lijn komen met tijdige realisatie van het Urgenda-vonnis.

Verworpen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD en 50PLUS

Moties

10 → ? (Beckerman c.s.) over geld naar werknemers van gesloten kolencentrales

Verworpen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS, de PVV en FvD

11 → ? (Van der Lee c.s.) over een duurzaam alternatief als aanvulling op duurzame biomassa bij de Amercentrale

Aangenomen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS, D66, de VVD, de SGP, het CDA en de ChristenUnie

datum 5 juli 2019

blad 4

12 Sienot/Van Weyenberg over het starten met van-werk-naar-werktrajecten

Met algemene stemmen aangenomen.

13 Yeşilgöz-Zegerius c.s. over individuele plannen van aanpak voor medewerkers na sluiting van de kolencentrale

Met algemene stemmen aangenomen.

14 Yeşilgöz-Zegerius c.s. over een prognose van het aandeel elektriciteit via constante energiebronnen

Aangehouden

15 Yeşilgöz-Zegerius/Agnes Mulder over onderzoek naar de mogelijke rol van kernenergie in de energiemix

Aangenomen. Voor: VVD, de SGP, het CDA, de PVV en FvD

16 → ? (Dik-Faber c.s.) over duurzaamheidseisen voor niet-gesubsidieerde biomassa

Aangenomen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS, D66, de VVD, de SGP, het CDA en de ChristenUnie

17 (Dik-Faber/Sienot) over geen negatief klimaatteffect wanneer kolencentrales overschakelen op een vervangende brandstof

Aangehouden